

Gent: een plein dat geen plein is!

Stad Gent is het noorden kwijt! Gent heeft recentelijk een nieuw stadsplein, maar in feite gaat het om de verbreding van een straat. Elementaire stedenbouwkundige kennis betreffende pleinen en straten heeft men niet meer. Hoog tijd voor een bijscholing!

Recentelijk werd het einde van de Zwartezustersstraat omgedoopt tot het Alexianenplein. Bekijk even goed de foto. Dit is geen plein, dit is een brede straat. Sint Baafsplein is een plein en de verschillende "markten" in de binnenstad van Gent zijn pleinen....Korenmarkt, Groentenmarkt, Vrijdagmarkt..... Een plein is een open ruimte in het stedelijk weefsel en heeft andere dimensies in breedte en hoogte dan een straat. Een plein bezit een grotere geslotenheid waarop straten uitkomen. Iedereen ervaart het Sint Pietersplein als een plein en niet als een verbreding van de Sint Pietersnieuwstraat!

Foto's: Marc Dubois

In een antwoord van de Dienst Administratie van de Stad Gent (11 juni 2015) staat dit te lezen: "Er werd voor de extensie "plein" gekozen omdat de ruimte tussen de twee gebouwen van Sint-Lucas wel degelijk de allure heeft van een plein..... De omliggende straatjes zijn allemaal zeer nauw (Ingelandgat,

Zwartzustersstraat (leidend naar Onderbergen), Struifstraat). Het gedeelte van de Zwartzustersstraat tussen beide gebouwen is veel breder en komt daardoor over als plein.....Tenslotte wordt de ruimte ook als "plein" gebruikt doordat het een verblijfplek is voor de studenten". Tussen begin juli en eind september is het GEEN plein omdat de studenten op verlof zijn..... Wat een argument!

Sint Lucas kunst en architectuuropleiding begon in de 19de eeuw met één locatie, de rechterzijde van de Zwartzustersstraat. Na 1945 werd de voormalige residentie van de Jezuïeten aangekocht als uitbreiding. Deze residentie heeft een tuin omgeven door hoge bakstenen muren. In het verleden was er een voorstel om de tuinmuur van de Hogeschool LUCA te slopen, alle bomen te kappen en te vervangen door een groot stenen plein met daarop een torentje voor de nieuwe bibliotheek. Wat men echter vergat bij dit voorstel is dat de gebouwen aan de tuinzijde nooit werden ontworpen om op een plein te staan. Gelukkig bleven de bomen staan en werd dit voorstel voor een stenen plein naar de archiefdozen verwezen.

Nog bijzonder aan dit nieuw Alexianenplein is dat er niemand aan dit plein woont. Enkel de Hogeschool LUCA heeft een adres aan dit plein. Dat de naamverandering er komt op vraag van de Gentse brandweer valt ook te begrijpen. Om bij een interventie met alle wagens door de smalle Zwartzustersstraat rijden is geen optie. Een interventie via de bredere Oude Houtlei is erg logisch. Maar een zone tussen de twee gebouwen van de Hogeschool is daarom nog geen plein.

Uit recent archiefonderzoek van Dirk Van de Perre blijkt dat de gronden aan de Zwartzustersstraat nooit aan de Alexianen hebben toebehoord.

Deze naamsverandering is er een van begripsverwarring geworden. Een straat is een straat en een plein is een plein! Elementaire kennis van stedenbouw is wenselijk!

Marc Dubois

Oktober 2015